

RENEVO AS  
Kunnskapshuset Sæ 134  
5417 STORD

Oslo, 21.01.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2025/10387

Saksbehandler:  
Beate Langset

## Vedtak i klagesak om vedtak om ny tillatelse til biogassanlegg. Renevo AS, Stord kommune

Vi viser til Renevo AS (Renevo) sin klage på Statsforvalteren i Vestland (Statsforvalteren) sitt vedtak, datert 16. desember 2024. Klagesaken ble oversendt fra Statsforvalteren 7. april 2025. Vi viser også til vurdering av "end of waste kriteriene" fra Advokatfirmaet Berngaard AS.

### Vedtak

Miljødirektoratet endrer Statsforvalterens vedtak.

Tillatelsens punkt 4.1.1 Luktbegrensning

Avsnitt fire endres til:

*Etter tre års drift skal hyppigheten på luktmålinger evalueres, basert på erfaringene en har gjort seg med driften så langt.*

Tillatelsens punkt 9.1 Avfallsforebygging og avfallshåndtering

Punktet fjernes fra tillatelsen

Tillatelsens punkt 9.2 Forhåndsdokumentering av avfall erstattes i sin helhet med følgende vilkår:

*Før avfall blir tatt imot må den driftsansvarlige ha tilstrekkelig dokumentasjon på avfallets opphav og innhold for å kunne vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Dokumentasjonen skal tilpasses avfallets opphav og innhold. Før mottak av en avfallstype skal den driftsansvarlige ha gjennomført risikovurdering for håndtering av avfallstypen på anlegget. Den videre håndteringen på anlegget må basere seg på denne.*

Følgende vilkår tas inn i punkt 9.3, tredje avsnitt:

*"Dersom anlegget mottar uåpnet emballert matavfall fra næring skal emballasjen fjernes før behandlingen av matavfallet."*

Punkt 9.4 bokstav c. i tillatelsen endres til:

*"Biogassanlegg, mottakshall og lager skal ha tett dekke."*

Punkt 10.4 i tillatelsen erstattes i sin helhet med følgende vilkår:

*"Bioresten skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32, avfallsforskriften kapittel 10a og øvrig regelverk. I tråd med avfallsforskriften § 10a-13 skal behandlingsanlegg for avfall som tar imot utsortert matavfall og park- og hageavfall sørge for materialgjenvinning av dette avfallet. For at biogassproduksjon skal kunne regnes som materialgjenvinning må bioresten nyttiggjøres. Det er ikke tillatt å bruke biorest fra slikt avfall til energigjenvinning eller utfylling, med mindre unntaksmuligheten i avfallsforskriften § 10a-13 andre ledd er oppfylt.*

*Hvis biorest skal brukes som gjødsel, kan den driftsansvarlige kun levere ut biorest til foretak som har behov for gjødsling og der bruk av biorest erstatter annen gjødsel som ellers ville ha blitt brukt på arealet."*

Punkt 10.5 slettes fra tillatelsen

Punkt 14.2, 14.3 og 14.4 slettes fra tillatelsen.

Vedlegg 2: Tabell 1 og tabell 2:

Stjernemarkeringene og tilleggsteksten i vedlegg 2 tabell 1 og tabell 2 slettes

Vedtaket er truffet med hjemmel i forvaltningsloven § 34 fjerde ledd, jf. forurensningsloven § 11 jf. §§ 16.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Vi ber Statsforvalteren om å innarbeide endringene i tillatelsen.

## Bakgrunn for saken

Statsforvalteren fattet vedtak 17. desember 2024 om ny tillatelse til Renevo AS for utvidelse av biogassanlegg på Eldøyane i Stord kommune. Renevo klaget på vedtaket 28. januar 2025.

Biogassanlegget skal behandle 55 000 tonn avfall, en utvidelse fra 17 000 tonn. Anlegget har tidligere mottatt husdyrgjødsel, fiskeensilasje, fiskerens og fiskeslam. Etter ny tillatelse skal de i tillegg motta matavfall, kassert kraftfor og pelletert kaffeavfall.

Renevo ligger på industriområdet Eldøyane i Stord kommune. Renevo produserer flytende biogass, biorest og bio-CO<sub>2</sub>. Selskapet leverer også naturgass til bruk i husholdninger, offentlige bygg og næringsliv via et eget lokalt rørnett i hjemkommunen. De eies av Heygaz Biomethane SL. Anlegget er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED) og BAT-konklusjonene for avfallsbehandling. BAT-konklusjonene inkluderer bindende utslippsgrenser for utslipp til luft og vann. Virksomheten skal ikke ha utslipp til vann, men utslipp til luft.

Renevo sin nåværende tillatelse er fra 2019. Anlegget startet opp tidlig i 2022, men har vært nedstengt i den siste tiden på grunn av lav lønnsomhet. Renevo søkte Statsforvalteren om å øke utslipp av substrat og mottak av flere råvarer til biogassproduksjon, for å få en bedre utnyttelse

av biogassanlegget. De skulle også bygge om anlegget. Anlegget har tidligere hatt store problemer med lukt, men ombyggingen skulle løse disse problemene. Renevo hadde tilsyn i 2023, der Statsforvalteren fant tre avvik; luktutslipp over grenseverdi og ikke oppdatert luktrisikovurdering, mangelfull internkontroll og mottak av avfall som ikke var i tråd med tillatelsen. Renevo stanset bedriften på grunn av problemer med anlegget oktober 2024.

Statsforvalteren har i samme periode gitt tillatelse til biogassanlegget til BIR AS (sak 2025/10386). BIR AS klaget på vedtaket, og klagen ble oversendt til Miljødirektoratet 7. april 2025 og har blitt behandlet parallelt med denne saken.

Etter at klagesaken var oversendt Miljødirektoratet, søkte Renevo tillatelse fra Statsforvalteren til mottak av nye avfallstyper. Statsforvalteren ga tillatelsen til å motta mask fra ølproduksjon, filterkake fra buljongproduksjon, slakteriavfall kategori 2 og 3, bioslam fra vask og berme fra ølproduksjon den 4. august 2025. Totalrammen for mottak av avfall inn til biogassanlegget årlig er uendret.

Samtidig som Statsforvalteren i Vestland arbeidet med tillatelsene til BIR og Renevo har Miljødirektoratet utviklet en ny mal for tillatelser til avfallsanlegg. Flere av statsforvalterembetene har bidratt i utforming av den nye malen, inkludert Statsforvalteren i Vestland. Malen ble delt med Statsforvalterne 20. januar 2025, altså etter at Statsforvalteren hadde fattet vedtak i denne saken.

I vedtaket om tillatelse viser Statsforvalteren til pågående revisjon av gjeldende gjødselvereforskrift. Forskriften er nå erstattet av to nye forskrifter; forskrift om produksjon, omsetning og import av gjødselvarer av organisk opphav og visse uorganiske gjødselvarer (gjødselvereforskriften) og forskrift om lagring og bruk av gjødselvarer. De nye forskriftene trådte i kraft 1. februar 2025.

## Klagers argumenter

Renevo klaget på vedtaket om tillatelse 28. januar 2025. De mener at tillatelsen har inngripende vilkår som gir alvorlige konsekvenser for det planlagte anlegget på Stord. De anfører at hvis vedtaket blir stående uten justeringer vil det ikke være mulig å gjennomføre etableringen av anlegget som planlagt. De skriver at vilkårene i tillatelsen vil kreve dyre investeringer og føre til høye utgifter, slik at det ikke er økonomisk forsvarlig å drifte anlegget. Renevo mener at Statsforvalteren bedriver usaklig forskjellsbehandling og at vilkårene er uforholdsmessig tyngende i forhold til miljøfordelen som oppnås.

### Klage på forskjellsbehandling

Renevo anfører at det foreligger usaklig forskjellsbehandling mellom Renevo sin tillatelse og andre tillatelser til biogassanlegg. De viser til tillatelser gitt til Vest Biogass AS i september 2022, Havila Biogass AS i mai 2024 og Ductur Sunndal AS i november 2022, og at disse tillatelsene ikke inneholder egne bruksvilkår for bruk av bioresten, eller tilsvarende strenge og detaljerte krav til mottakskontroll som Renevo har fått. Virksomheten anfører at denne forskjellsbehandlingen ikke er begrunnet og fører til konkurransevridning. Renevo anser flere av vilkårene som ugyldige på grunn av usaklig forskjellsbehandling.

### **Begrensning for mottak av matavfall fra næringskunder**

Renevo klager på kravet om at anlegget ikke kan motta separat innsamlet matavfall fra næringskunder selv når dette klassifiseres som husholdningslignende matavfall eller har gjennomgått en forbehandlingsprosess. De skriver at begrensningene ikke er begrunnet i vedtaket, og at det heller ikke foreligger en faglig vurdering som tilsier at dette avfallet ikke er egnet for behandling ved biogassanlegget.

### **Begrensning for mottak av emballert matavfall**

Renevo klager på kravet om at anlegget kun kan motta kildesortert matavfall fra husholdninger, og ikke-emballert eller forbehandlet emballert matavfall. Renevo skriver at forbehandlingsanlegget er utviklet for å fjerne plast, glass og andre fremmedlegemer effektivt, slik at det resulterende substratet oppfyller kvalitetskravene for videre behandling i biogassanlegg. Renevo skriver at kravet begrenser anleggets kapasitet til å utnytte tilgjengelig råstoff, og bidrar ikke til en effektiv utnyttelse av ressursene. De opplever kravet som uforholdsmessige sett i forhold til den miljøeffekten som oppnås. Renevo ber om at vilkårene endres slik at forbehandlet emballert matavfall kan mottas og behandles ved anlegget.

### **Krav om årlig måling av luktutslipp**

Renevo har klaget på vilkåret om at de «minimum årlig gjennomfører en måling av luktutslippet som dokumenterer at grenseverdien er overholdt». De skriver at luktmålinger utført av uavhengig, akkreditert tredjepart koster rundt 140 000 kr og svært ressurskrevende. De vurderer at kravet om årlige målinger er unødvendig, det er ikke faglig begrunnet og det fører heller ikke til redusert luktutslipp. Renevo mener at internkontrollsystemet vil ivareta behovet for luktmålinger basert på en risikobasert tilnærming, og at dette sikrer at målinger utføres når det er nødvendig, og det kan i praksis medføre hyppigere målinger dersom behovet oppstår. De skriver at ingen sammenlignbare biogassanlegg har lignende krav, til tross for luktproblematikk. Renevo skriver at dersom Statsforvalteren opprettholder kravet, foreslår Renevo å redusere hyppigheten til hvert tredje år eller basert på behov avdekket gjennom internkontrollen.

### **Krav om luktutredning av utslipp til luft, inkludert indikatoremålinger**

I tillatelsen stilles det krav til at Renevo skal kartlegge og redegjøre for luktutslipp, inkludert indikatoregasser, ved å gjennomføre en luktundersøkelse, jf. veileder TA 3019/2013<sup>1</sup>. Renevo skriver at kravene i tillatelsens punkt 4.1.1 er svært ressurskrevende. Renevo skal uansett utføre målinger på indikatoregasser som en del av internkontrollsystemet, og dette skal utføres iht. måleplan med en risikobasert tilnærming. De skal også utarbeide grenseverdier for indikatoregasser i samarbeid med eksterne eksperter på området. Renevo anser det som urimelig å gjøre målinger av hver av indikatoregassene før rensing og etter hvert av rensetrinnene og i utslippspunktet. I tillegg viser Renevo til forskjellsbehandling sammenlignet med andre anlegg. Kostnader for interne målinger én dag i uken, tre dager i uken og hver ukedag anslås til henholdsvis til 270 000 kr, 790 000 kr og 1,3 millioner kroner årlig, ekskludert arbeidstimer. Til sammenligning hadde Renevo budsjettert med en årlig kostnad på rundt 150 000 kr for interne målinger. Renevo ber om at krav om målinger av indikatoregasser etter hvert rensetrinn fjernes. Renevo vil utføre målinger før rensing og etter rensing, og utvidede målinger etter hvert rensetrinn vil utføres i henhold til rutiner i internkontrollen, for eksempel ved indikasjon på utilstrekkelig rensing.

---

<sup>1</sup> Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, vedlegg 6

### Krav om forhåndsdokumentasjon av avfall

Renevo skriver at kravene til forhåndsdokumentasjon har betydelige konsekvenser for den planlagte driften. Analyser av tungmetaller, miljøgifter og plantenæringsstoffer er svært krevende, da prøvemateriale er uensartet og primærprøven må være stor og homogeniseres før det kan tas ut en representativ prøve for analysene. Normalt kan det ta opptil 4-5 uker før analyseresultatene foreligger, samtidig som avfallet ikke kan lagres i påvente av disse resultatene. Renevo skriver at kravene fører til analysekostnader på 3,1 – 7,7 millioner kroner årlig, i tillegg til andre pålagte analysekostnader. De mener også at kravene vil føre til behov for lagringstanker for de ulike fraksjonene som kommer inn til anlegget, noe som kan føre til at leverandører leverer til andre anlegg uten samme vilkår. Økte investeringskostnader for mellomlagring har en estimert kostnad på rundt 14 millioner.

Renevo mener også at kravene til «forhåndsdokumentasjon av avfall» er unødvendig strenge, ettersom matavfallet allerede er kildesortert, og husdyrgjødsel, fiskeensilasje og tørrfraksjoner er godt dokumentert på kvalitet og sammensetning. De skriver også at sammenlignbare biogassanlegg ikke har tilsvarende mottakskrav i sine tillatelser. Etter Renevos vurdering kan ikke slike krav utledes av BAT for avfallsbehandling, da BAT i stedet legger opp til en risikobasert tilnærming. Renevo mener at analyser av tungmetaller og miljøgifter primært bør gjennomføres på sluttproduktet. Gjødselvarer som tilføres anlegget må allerede oppfylle grenseverdier for tungmetaller, i tråd med kravene i gjødselwareforskriften. Og det er allerede etablert kriterier for kompensasjon ved levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg basert på tørrstoffinnhold.

### Krav om mottakskontroll

Renevo klager på kravene i de to første avsnittene i punkt 9.3 i tillatelsen om mottak av avfall. Tillatelsen stiller krav til at Renevo må kontrollere at informasjonen mottatt på forhånd stemmer overens med det innveide avfallet, og avfallet skal veies og registreres, med informasjon om blant annet avfallstype, opphav, mengde og dato. Renevo skriver at de legger opp til at kjøretøyene blir veid før og etter levering, og at faste fraksjoner tipper i en mottakslomme hvor visuell kontroll gjennomføres, enten av en tilstedeværende operatør eller ved bruk av kameraovervåkning fra i kontrollrommet. Feilsorterte gjenstander fjernes manuelt før behandlingen. Renevo anser forhåndsdeklarerer av avfall som unødvendig, og de påpeker at kravet heller ikke er begrunnet i vedtaket. De anser også kravene som urimelig og tyngende, og skriver at sammenlignbare anlegg ikke har slike krav. Renevo foreslår at første avsnitt fjernes og at kravet om forhåndsdeklarerer fjernes fra avsnitt to.

### Innhold og bruk av biorest

Renevos vurdering er at Statsforvalteren har gått ut over sin myndighet når de regulerer innholdet i og bruken av bioresten i punkt 10. Renevo mener at hele punkt 10 er ugyldig, med bakgrunn i at det er feil å klassifisere bioresten som avfall, og at hensynet til forurensning allerede dekkes av nytt gjødselregelverk.

Ifølge Renevo har Statsforvalteren stilt strengere krav til biorest enn det som er fastsatt i gjødselwareforskriften. Vilårene gjelder blant annet krav om innrapportering av innholdet av nitrogen, fosfor, tungmetaller, miljøgifter, plast og andre urenheter i bioresten.

Renevo skriver at vilårene for bruk av biorest bygger på Statsforvalterens antagelse om at fosforinnholdet i jorda på Vestland er for høyt, og at det ikke kan anses som materialgjenvinning

hvis bioresten inneholder mer fosfor enn det plantene kan ta opp. Renevo mener at kravene til bruk av biorest som gjødsel allerede reguleres av gjødselregelverket<sup>2</sup>.

I tillatelsen stiller Statsforvalteren krav til Renevo om hvordan bonden/gjødselprodusenten skal bruke bioresten. Renevo mener det er helt urimelig at de skal stå som ansvarlig hvis sluttbruker bruker biorest i strid med gjødselvareforskriften.

Renevo skriver at ingen andre biogassanlegg eller komposteringsanlegg har tilsvarende rapporteringskrav.

### **End-of-waste vurdering av biorest**

Renevo klager på at Statsforvalteren legger til grunn av bioresten er et næringsavfall. Renevo arbeider med å utvikle bioresten og etablere et marked for sekundære råvarer, der bioresten skal bli et nyttig produkt for bøndene, primært som gjødsel. Dersom bioresten betraktes som avfall, mener Renevo at et produkt med betydelig nytteverdi må omsettes som avfall på markedet. Renevo har lagt ved en End-of-waste-vurdering fra Advokatfirmaet Berngaard hvor de argumenterer for at bioresten tilfredsstiller alle kriteriene for avfallsfasens opphør i forurensningsloven § 27. Renevo mener at Statsforvalterens vurdering av bioresten som næringsavfall er feil.

### **Krav om utredning av reduksjon av innhold av fosfor i våt biorest**

Statsforvalteren har stilt krav om at Renevo skal utrede muligheten for å redusere fosforinnholdet i våt biorest. Utredningen er svært omfattende og skal blant annet resultere i konkrete tiltak for reduksjon av fosforinnholdet i våt biorest, tidsfrister for å vurdere tilgjengelig teknologi, kartlegge relevante aktører, planlegge logistikk, og eventuelt prosjektere og bygge nødvendige fasiliteter. Renevo estimerer at et slik konsulentoppdrag vil koste rundt 0,5 millioner kroner, og kostnadene for prosjektering og utbygging av et eventuelt anlegg er høyst usikre. Renevo mener dette er et urimelig krav.

### **Klage på gebyr for saksbehandling**

Renevo har klaget på saksbehandlingsgebyret på 194 600 kroner (gebyrsats 3). De klager på at vedtaket ikke begrunner hvorfor gebyrsats 3 er anvendt. Et annet anlegg som har søkt om endring av tillatelse har fått et gebyr på 38 900 kroner. Statsforvalteren argumenterer med at dette er fordi Renevos anlegg "er totalt ombygd fra det som har vært der tidligere». Renevo skriver at dette ikke er tilfelle, det er kun den biologiske prosessen som bygges om, og dette medfører at seks lagringstanker og to gassklokker fjernes og erstattes med to større tanker med integrerte gassklokker. Ingen andre utvendige fasadeendringer gjøres, og all øvrig bygningsmasse og infrastruktur forblir som før. De ber om at gebyret vurderes på nytt. De ber også om en begrunnelse for hvordan gebyrsats 3 er fastsatt i denne saken.

### **Merknader til klagen**

Stord kommune ga høringsuttalelse på Renevos klage på tillatelse 6. mars 2025, og stiller seg positive til etableringen av biogassanlegget. Samtidig mener kommunen at det er avgjørende å

---

<sup>2</sup> Klager viser til gjeldende regelverk på klagetidspunktet. Regelverket har blitt erstattet med Forskrift om lagring og bruk av gjødsel regulerer mengde fosfor som kan tilføres jordbruksareal (gjeldende fra 1.2.2026)

opprettholde strenge krav til luktutslipp og forurensningskontroll for å ivareta både miljømessige og samfunnsmessige hensyn.

Alltec AS er nabobedriften til Renevo og støtter Renevo sin klage på vedtaket om tillatelse. Alltec AS er bekymret for at de strenge vilkårene i tillatelsen kan hemme effektiv drift og konkurranseevne, og de mener at noen av kravene er urimelige, for eksempel krav om detaljert forhåndsdokumentasjon og luktmålinger.

## Statsforvalterens merknader

### Klage på forskjellsbehandling

Statsforvalteren fremholder at de har forholdt seg til generell veiledning fra Miljødirektoratet i fastsetting av vilkår i tillatelsen, og viser til direktoratets arbeid med å oppnå likere rammer for avfallsanlegg. I tillegg til veiledningen fra Miljødirektoratet har Statsforvalteren også vurdert regionale og lokale forhold, i tillegg til hva som regnes som BAT. Utover dette skriver Statsforvalteren at de ikke kan uttale seg om vurderinger gjort av andre embeter.

### Begrensning for mottak av matavfall fra næringskunder

Statsforvalteren mener at Renevo har misforstått kravet om mottak av kildesortert matavfall fra næringskunder. De skriver at tillatelsen åpner for både kildesortert matavfall fra husholdninger og fra næringskunder.

### Begrensning for mottak av emballert matavfall

Når det gjelder mottak av emballert matavfall fra butikker, viser Statsforvalteren til avfallsforskriften § 10a-8 om at alt matavfall fra butikker skal kildesorteres. De skriver at blandet avfall fra butikker vil ha vesentlig dårligere kvalitet enn matavfall som er kildesortert og vil bidra til å forurense det øvrige avfallet med blant annet plast.

Statsforvalteren legger til grunn at avfallsforskriften kapittel 10a må endres før det eventuelt kan åpnes for at emballert matavfall fra butikker kan tas inn i biogassanlegg.

### Krav om årlig måling av luktutslipp

Statsforvalteren viser til luktutfordringene Renevo har hatt. De skriver at på tross av de dårlige erfaringene har de gitt Renevo ny tillatelse, fordi de har en ny teknologi for rensing, og anlegget er bedre planlagt slik at faren for diffuse utslipp er mindre. Samtidig er Statsforvalteren opptatt av at anlegget skal ha en sikker drift allerede fra første dag. De påpeker at det er viktig å måle og dokumentere utslipp, og finne årsaker hvis utslippet er for stort.

Statsforvalteren viser til at flere biogassanlegg har krav om årlige målinger på grunn av klager på luktutslipp. Noen biogassanlegg er lokalisert fjernt fra bebyggelse, noe som tilsier lav risiko og mindre behov for måling og oppfølging. Anlegget til Renevo er lokalisert nært store boligområder og arbeidsplasser, og svært mange blir berørt dersom det oppstår lukt. Dette tilsier at det er nødvendig med strenge vilkår. Statsforvalteren foreslår at det eventuelt kan skrives inn en tilleggstekst om at det etter tre års drift skal gjøres en evaluering av hyppighet på luktmålinger, basert på de erfaringene en har gjort seg med driften så langt.



### **Krav om luktutredning av utslipp til luft, inkludert indikatoremålinger**

Statsforvalteren skriver at kravet om dokumentasjon på at hvert enkelt rensetrinn for indikatorgasser fungerer, ikke er ment at absolutt alle måleserier for indikatorgasser skal inkluderes før og etter hvert rensetrinn. Statsforvalteren skriver at en viktig funksjon med indikatoremålingene er at en får målesvar med en gang, mens en luktmåling har mange måneders bestillingstid. Indikatoremålinger er derfor en mer effektiv måte å raskt få svar på om tiltak har hatt effekt.

Statsforvalteren har ikke lagt inn konkrete krav til intervaller mellom målingene i tillatelsen. Et annet anlegg har for eksempel lagt opp til månedlige målinger av indikatorgasser. Dersom Renevo har stabil drift og lite klager på lukt etter ett års drift, er det naturlig at frekvensen legges opp deretter. Er det mye problemer og mange luktklager, er det derimot nødvendig med hyppige målinger og oppfølging. Statsforvalteren kan også pålegge midlertidig stans i mottak av avfall, dersom luktproblemene blir for store.

### **Krav om forhåndsdokumentasjon av avfall**

Statsforvalteren skriver at manglende kontroll med inngående avfall kan føre til at anlegget tar imot avfall som inneholder for mye forurensning og at dette først oppdages når sluttproduktet overskrider grenseverdiene for bruk. Statsforvalteren har erfaring med at kompost er kassert på grunn av for høyt innhold av tungmetaller og plast. Statsforvalteren understreker at dette må forebygges ved krav om tilstrekkelig kontroll på inngående avfall. De viser til at Renevo tidligere har tatt imot avfall de ikke hadde tillatelse til.

Statsforvalteren skriver at kravet om forhåndsdokumentasjon ikke trenger å være veldig ressurskrevende. De anbefaler at prøvetakingen gjennomføres med en kartlegging ved mottak av en ny avfallstype, og at det legges opp en plan for prøvetaking og hvilke parameter som skal analyseres. Det samme gjelder ved mottak fra ny leverandør. Statsforvalteren mener at det ikke er nødvendig å ta målinger av hvert lass, men at virksomheten skal ha analyser fra de ulike avfallstypene og avfallsleverandørene. Statsforvalteren vurderer at kravstillingen er innenfor rammene av § 16 i forurensningsloven.

Statsforvalteren viser til at kravene til forhåndsdokumentasjon ble satt før gjødselvereforskriften ble vedtatt. Nå er den nye gjødselvereforskriften vedtatt, og den stiller krav til dokumentasjon og representativ prøvetaking av råvarer til anlegget. Statsforvalteren mener at kravet ikke vil innebære ekstra kostnad utover det som anleggene allerede er forpliktet til å gjøre iht. gjødselvereforskriften, og at dette kravet gjelder alle biogassanleggene i Norge.

Statsforvalteren skriver at det er viktig at Renevo vet hva de tar imot, slik at de kan vurdere om de har nedstrømsløsninger for bioresten. Det er særlig viktig i Vestland, der det er et stort overskudd av fosfor.

Statsforvalteren skriver at det kan reises spørsmål ved om det er nødvendig å stille krav i tillatelsen etter forurensningsloven når det også er krav i gjødselvereforskriften. De mener kravstillingen er nødvendig, slik at de kan føre tilsyn. De er forurensningsmyndighet, og kan ikke forvente at Mattilsynet følger opp saker som primært er begrunnet med forurensningshensyn, som for eksempel å hindre at organisk avfall må deponeres på grunn av dårlig kvalitet, eller sikre at matavfall blir gjenvunnet.



### Krav om mottakskontroll

Statsforvalteren mener at kravene knyttet til mottak av avfall er i tråd med generelle anbefalinger om krav til mottak av avfall på avfallsanlegg. De kan ikke se at de er uforholdsmessig tyngende eller at de utgjør en forskjellsbehandling. Statsforvalteren skriver at behovet for kravet om mottak av avfall i hovedsak er de samme som behovet for krav til forhåndsdokumentasjon. De mener det er urimelig om Renevo skal ha lempeligere krav enn andre avfallsanlegg. De finner ikke grunn til at klagen skal tas følge på dette punktet.

### Innhold og bruk av biorest

Statsforvalteren vurderer at kravene som stilles i tillatelsen er nødvendige for å sikre at kravene i avfallsforskriften kapittel 10a følges. Statsforvalteren begrunner i oversendingsbrevet at biorest fra anlegget er avfall, og at bruk av matavfall som fyllmasse vil være forbudt, uavhengig av om det er produkt eller avfall.

Muligheten for bruk av fosfor på landbruksareal og i anleggsjord ble vesentlig strengere da gjødselvereforskriften og gjødselbrukforskriften ble endret 29. januar 2025. Avfallsforskriften og gjødselregelverket regulerer ulike forhold ved bruk av matavfall. Statsforvalteren mener at selv om biorest brukes i tråd med gjødselregelverket vil ikke nødvendigvis kravene i avfallsforskriften bli overholdt. Ifølge Statsforvalteren er de nye grensene for innblanding av fosfor i anleggsjord fremdeles høyere enn plantene har behov for. De stiller spørsmål til om bruk i tråd med de nye reglene ivaretar kravet til materialgjenvinning slik at matavfall kommer til nytte.

Etter at tillatelsen ble gitt, er tilnærmet samme formulering som vilkår om avfallsforebygging og avfallshåndtering og krav til dokumentasjon av bruk av biorest tatt inn i forurensningsforskriften. Statsforvalteren skriver derfor at punkt 9.1 og 10.5 kan tas ut av tillatelsen.

Statsforvalteren ber Miljødirektoratet vurdere om lokal resipient skal tillegges avgjørende vekt for regulering av bruk av biorest, og om det er tilstrekkelig at våt biorest disponeres i tråd med det nye gjødselregelverket for at det skal regnes som materialgjenvunnet, eller om våt biorest også må komme til nytte ved at det tilføres fosfor i mengder som plantene trenger.

### End-of-waste vurdering av biorest

Søknaden, innhold i klagen og situasjonen i Vestland, har etter Statsforvalterens vurdering gjort det nødvendig å regulere bruk av biorest i tillatelsen. De kan ikke se at klagers anførsler om avfallsfasens opphør dokumenterer at bioresten fra anlegget har opphørt å være avfall. Det er etter deres vurdering ikke tatt tilstrekkelig hensyn til situasjonen i Vestland. Statsforvalteren viser til at miljømyndighetene har avklart at biorest ut fra biogassanlegg er næringsavfall etter forurensningsloven § 27 og skal håndteres etter § 32. De har videre begrunnet det med at:

*«Bioresten vil, når det kommer ut av biogassanlegget være næringsavfall etter forurensningsloven, da det per i dag ikke oppfyller kriteriene for avfallsfasens opphør. Vilkåret om at bioresten kan omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel er ikke oppfylt. I et fungerende marked vil de som vil ha et produkt normalt være villig til å betale for produktet, og det er altså ikke tilfelle for biorest.»*

Statsforvalteren påpeker at det er tilstrekkelig at ett av kriteriene i forurensningsloven § 27 ikke er oppfylt for at avfallet ikke kan regnes opphørt å være avfall. De går derfor ikke nærmere inn på de øvrige vurderingene i End-of-Waste vurderingen som Renevo ettersendte.

### Krav om utredning av reduksjon av innhold av fosfor i våt biorest

Våt biorest (biogjødsel) må brukes lokalt på landbruksjord på grunn av høyt vanninnhold. P-AL-verdiene i landbruksjorda er svært høye i Vestland, med unntak av én kommune. Statsforvalteren skriver at dette skyldes høy husdyrtetthet i forhold til areal, noe som har resultert i overforbruk av fosfor. Dette forårsaker miljøutfordringer som forurensning av vann og unødvendig sløsing med fosfor som ressurs. I januar 2025 ble det innført strengere regler for fosforgjødsling, og reglene for fosforinnhold i anleggsjord skjerpet inn. Gradvis strengere krav gjør at det ifølge Statsforvalteren er for lite spredeareal i flere av kommunene i Vestland allerede i 2027- 2029. Statsforvalteren påpeker at det ikke er behov for eksterne fosforkilder utenom husdyrgjødsel i Vestland. De har derfor satt som krav at Renevo skal utrede muligheten og komme fram til konkrete tiltak for reduksjon av fosforinnholdet i våt biorest. Statsforvalteren har ikke kommentert Renevos klage på dette vilkåret i sin oversendelse av klagen.

### Klage på gebyr for saksbehandling

I fastsetting av vilkår i tillatelsen har Statsforvalteren forholdt seg til generell veiledning fra Miljødirektoratet. Regionale og lokale forhold er også en sentral del av vurderingsgrunnlaget, i tillegg til hva som regnes som BAT. Statsforvalteren vil ikke uttale seg om hvilke vurderinger som er gjort av andre statsforvaltere, inkludert vurdering av lokale og regionale forhold.

Statsforvalteren har ilagt Renevo et gebyr for saksbehandling som tilsvarer sats 3. Veiledende tidsbruk for sats 3 er fem ukeverk, og skal brukes i saker som gjelder tillatelser med ordinær høring og endring av tillatelser som følge av nytt BREF-dokument med påfølgende BAT-konklusjoner. Statsforvalteren skriver at de har brukt mye tid på Renevos søknad, de har blant annet sendt to versjoner av søknaden på høring og det har vært mange kompliserte forhold å vurdere. Det har også vært avholdt mange møter med Renevo som har krevd forberedelse. Statsforvalteren skriver at dersom de skulle regnet med all tid som er gått med til behandling av søknaden fra Renevo, burde gebyret heller vært større enn lavere. Det har også vært behov for generell veiledning om regulering av biogassanlegg, som ikke er regnet med i gebyrgrunnlaget. Statsforvalteren finner ingen grunn til at klagen skal til tas følge på dette punktet.

### Lovgrunnlaget

Miljødirektoratet er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Forurensningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning og kan i denne forbindelse sette nærmere vilkår for å motvirke at forurensning fører til skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 11 og 16.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen. Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse.

Adgangen til å sette vilkår etter forurensningsloven § 11 er vid, og forurensningsmyndigheten kan sette så strenge vilkår som miljøhensynene tilsier. Vilårene må være saklige og forholdsmessige.

At det finnes krav i annet regelverk, som gjødselvarsforskriften i denne saken, er ikke til hinder for at forurensningsmyndigheten stiller vilkår om håndtering av blant annet biorest hvis det er nødvendig for å ivareta forurensningshensyn. Det bør etter Miljødirektoratet vurdering ikke stilles vilkår som bare er ment å sikre at forurensningsmyndigheten kan føre tilsyn på en annen myndighets ansvarsområde.

Miljødirektoratet vurderer at vilkårene for å ta klagen til behandling er oppfylt, da klager er part i saken og klagen er fremmet rettidig, jf. fvl. §§ 28 første ledd og 29 første ledd.

## Miljødirektoratets vurderinger

### Vurdering av konsekvenser for naturmiljøet

Statsforvalteren har ikke gjort en egen vurdering av om hensynet til naturmangfold er tilstrekkelig ivaretatt gjennom vilkårene i tillatelsen. Miljødirektoratet kan ikke se at endringene i tillatelsen vil ha nevneverdige virkninger for naturmiljøet, og vi gjør derfor ikke en mer inngående vurdering av de enkelte prinsippene i §§ 8-12.

Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse. Biogassanlegget til Renevo skal verken ha punktutslipp eller diffuse utslipp til overflatevann og grunnvann. Statsforvalteren har satt flere krav for å sikre dette, blant annet skal mottak av avfall, lasting og lossing av biorest, lagring og håndtering av avfall og biorest skje innendørs på tett dekke. Miljødirektoratet vurderer på bakgrunn av at virksomheten ikke skal ha utslipp til vann, så er ikke vannforskriften til hinder for at det kan gis tillatelse.

### Klage på forskjellsbehandling

Miljødirektoratet har utarbeidet en mal for tillatelser til avfallsanlegg som ble delt med Statsforvalterne i januar 2025 (se vedlegg). Denne malen ble utarbeidet som del av prosjektet *Likere rammer for avfallsanlegg* og inneholder blant annet krav som er relevante for biogassanlegg. Hensikten med den nye malen er at praksis skal bli likere over hele landet, og nye og reviderte tillatelser fra og med 2025 vil ta utgangspunkt i malen. I tillegg til å ta utgangspunkt i malen, så skal Statsforvalteren vurdere regionale og lokale forhold.

Tillatelsen til Renevo ble utarbeidet før malen ble ferdigstilt. Miljødirektoratet gjør i dette vedtaket flere endringer i tillatelsen slik at kravene er i tråd med den nye malen. Der særskilte forhold taler for andre krav enn malen, har vi tatt hensyn til det. Dette er begrunnet nærmere under.

### Begrensning for mottak av matavfall fra næringskunder

Renevo har klaget på at kravene i tillatelsen gjør at de ikke kan motta kildesortert matavfall fra næringskunder. Statsforvalteren mener at Renevo har misforstått tillatelsen på dette punktet, og at tillatelsen åpner for dette. Miljødirektoratet er enig med Statsforvalterens vurdering. Renevo kan motta kildesortert matavfall fra næringskunder uten at tillatelsen endres.

### Begrensning for mottak av emballert matavfall

I avfallsforskriften kapittel 10a stilles det krav om at virksomheter med husholdningslignende matavfall skal kildesortere dette avfallet. Kildesortering av enkelte typer emballert matavfall er

imidlertid utfordrende for flere virksomheter, blant annet grunnet plassmangel, kostnader og krav til hygiene.

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet vurdert om det er behov for endringer i forskriften for emballert matavfall som kasseres i virksomheter. Miljødirektoratet har kommunisert gjennom veiledning, at inntil spørsmålet om alternativ til kildesortering er avklart, vil ikke Miljødirektoratet og statsforvalterne håndheve kravet til kildesortering av uåpnede emballerte matvarer som har blitt avfall, forutsatt at virksomheten sørger for at matavfallet materialgjenvinnes (se [bedriftsveilederen om utsortering og materialgjenvinning av avfall](#) på Miljødirektoratets nettside). Vi har videre presisert at det betyr at uåpnet emballert matavfall eksempelvis kan leveres til et biogassanlegg som fjerner emballasjen og materialgjenvinner matavfallet.

Med bakgrunn i dette, vurderer vi at det ikke bør settes en begrensning for mottak av emballert matavfall i tillatelsen til Renevo. Miljødirektoratet er kjent med at plast i biorest er en utfordring i flere tilfeller, og understreker at det er avgjørende at Renevo sørger for at bioresten ikke har et innhold av plast som gjør den uegnet for videre bruk i tråd med relevant regelverk.

Vi omgjør Statsforvalterens vedtak og fjerner stjernemarkeringene og teksten under tabell 1 og 2 i vedlegg 2 i tillatelsen. For å sikre at matavfallet blir materialgjenvunnet, legger vi til i punkt 9.3 at dersom anlegget mottar uåpnet emballert matavfall fra næring skal emballasjen fjernes før behandlingen av matavfallet.

### **Krav om årlig måling av luktutslipp**

Renevo har en lang historie med luktplager og klager, både fra naboer og bedriftene i området. De har også fått flere avvik på luktutslipp. Men til tross for historikken med luktproblematikk, valgte Statsforvalteren å gi Renevo tillatelse til drift, ettersom anlegget hadde valgt ny teknologi og bygger om anlegget slik at luktproblematikken skal løses.

Med tanke på anleggets beliggenhet og historikk anser ikke Miljødirektoratet det som urimelig at Statsforvalterens krav om lukt følges tett opp den første tiden, blant annet med krav om årlig måling av luktutslipp og indikatorgasser. Vi har forståelse for at vilkårene innebærer økonomiske og ressursmessige byrder for klager. Etter vår vurdering er imidlertid ikke kostnadene av en størrelsesorden som kan anses som urimelige å måtte bære.

Dersom ombyggingen viser seg å være vellykket og luktplagene blir minimale, ser Miljødirektoratet det som hensiktsmessig at Statsforvalteren kan revurdere kravet om årlig luktmålinger etter hvert, basert på resultatet fra utredningen om utslipp til luft. Miljødirektoratet slutter seg til Statsforvalterens forslag om at det etter tre års drift skal gjøres en evaluering av hyppighet på luktmålinger, basert på de erfaringer en har gjort seg med driften så langt. Vi endrer derfor deler av punkt 4.1.1 i tillatelsen.

### **Krav om luktutredning av utslipp til luft, inkludert indikatorgasser**

Miljødirektoratet anser det ikke som urimelig at Renevo skal gjennomføre og utrede utslipp til luft, også med tanke på tidligere luktutfordringer. Det første driftsåret er svært viktig, slik at eventuelle utfordringer knyttet til luft blir tatt tak i umiddelbart. Avhengig av driften det første

året, kan målefrekvensen legges opp etter hvor store luktutfordringer Renevo har. Statsforvalteren kan vurdere å gi pålegg om midlertidig stans i mottak av avfall, dersom luktutfordringene ikke lar seg løse. Miljødirektoratet anser at en tett oppfølging første driftsår og godt etablerte driftsrutiner vil gi gevinst i form av lite luktutfordringer, god kontroll på anlegget og mindre behov for hyppig frekvens på indikatorgassmålingene.

Renevo skal uansett utføre målinger på indikatorgasser som en del av internkontrollsystemet, og disse skal utføres i henhold til Renevos måleplan, med en risikobasert tilnærming. De skal også utarbeide grenseverdier for indikatorgasser i samarbeid med eksterne eksperter på området.

Miljødirektoratet er enig med Statsforvalterens vurdering om at det må være opp til Renevo å vurdere omfang og hyppighet av målingene, både generelt, og avhengig av graden av luktutfordringer, så lenge det gjøres innenfor tillatelsen ramme. Miljødirektoratet endrer ikke tillatelsen på dette punktet.

### **Krav om forhåndsdokumentering og mottakskontroll**

Miljødirektoratet mener at det er nødvendig at Renevo sikrer seg tilstrekkelig informasjon om avfallet før mottak. Dette kravet er særlig relevant for biogassanlegg som tar imot matavfall og andre fraksjoner som kan variere mye i kvalitet.

Det er viktig at driftsansvarlige på anlegget har tilstrekkelig dokumentasjon på avfallets opphav og innhold for å kunne vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Dokumentasjonen kan imidlertid tilpasses avfallets opphav og innhold. Det er opp til virksomheten å gjennomføre risikovurderinger før mottak og håndtering av en avfallstype, og den videre håndteringen av avfallet i anlegget skal basere seg på dette.

Punkt 9.1 i tillatelsen stiller krav om at virksomheten sørger for avfallshåndtering i tråd med prioriteringsrekkefølgen i avfallshierarkiet i rammedirektivet om avfall. Dette vilkåret har, etter at tillatelsen ble gitt, blitt tatt inn i forurensningsforskriften kapittel 36a som gjelder for IED-bedrifter, og vil uansett være gjeldende for Renevo sitt anlegg. Punkt 9.1 slettes derfor fra tillatelsen.

Miljødirektoratet anser kravene Statsforvalteren har stilt i punkt 9.2 som unødvendig detaljerte. Virksomheten er selv ansvarlig for at kravene til videre håndtering av avfallet er ivaretatt og for forsvarlig håndtering av avfallet også etter biogassbehandlingen. Renevo må derfor sørge for at de har tilstrekkelig informasjon om avfallet de mottar og behandler til å ivareta disse kravene. Utover dette mener vi at det kan legges opp til en mer risikobasert tilnærming hvor virksomheten selv vurderer hvilken dokumentasjon de trenger for å vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Miljødirektoratet vurderer at dette også er i tråd med BAT-konklusjonene for avfallsbehandling. Vi endrer derfor kravet slik at det legges opp til en mer risikobasert Miljødirektoratet erstatter de nåværende vilkårene i tillatelsens punkt 9.2 med følgende vilkår:

"Før avfall blir tatt imot må den driftsansvarlige ha tilstrekkelig dokumentasjon på avfallets opphav og innhold for å kunne vurdere om avfallet er egnet for behandling ved anlegget. Dokumentasjonen skal tilpasses avfallets opphav og innhold. Før mottak av en

avfallstype skal den driftsansvarlige ha gjennomført risikovurdering for håndtering av avfallstypen på anlegget. Den videre håndteringen på anlegget må basere seg på denne. tilnærming."

### **Innhold og bruk av biorest**

Miljødirektoratet erfarer at det er et begrenset behov og etterspørsel etter biorest. Videre er det noen områder i Norge som har utfordringer med overskudd av næringsstoffer til bruk i landbruket, på grunn av stor husdyrproduksjon. Det er derfor en risiko for at biorest blir avhendet på en måte som skader miljøet, og forurensningsmyndigheten bør vurdere om det er nødvendig å sette vilkår for å sikre lovlig håndtering av bioresten, samt krav til dokumentasjon for å kunne kontrollere dette.

Statsforvalteren har stilt krav til biorest i tillatelsens punkt 10. Det stilles krav om separering av biorest, lagringsmengde og lagringsforhold, dokumentasjon av innhold, bruk av biorest og dokumentasjon på bruk av biorest. Klager anfører at hele punkt 10 i tillatelsen er ugyldig og bør slettes.

Miljødirektoratet vurderer at bioresten i utgangspunktet er avfall, se nærmere forklaring under "end-of-waste-vurdering av biorest", og at det er risiko for at biorest blir avhendet på en måte som skader miljøet. Vi mener derfor det er nødvendig å stille enkelte krav til bioresten for å ivareta kravene i forurensningsloven § 32 og avfallsforskriften §§ 10a-13 og 10a-14. Flere av kravene i tillatelsen samsvarer også med kravene i ny mal for tillatelse til avfallsanlegg, og er også i tråd med søknaden til Renevo.

Vilkår 10.1 om separering av biorest er i tråd med planen for videre håndtering av bioresten i søknaden til Renevo. Dette er også hensiktsmessig med tanke på videre håndtering, lagring og transport av bioresten. Miljødirektoratet ser derfor ikke at det er grunn til å endre dette.

Videre vurderer vi at krav til lagringsmengde og lagringsforhold for bioresten i punkt 10.2 er rimelige, og i tråd med generelle anbefalinger om krav til lagring av avfall på avfallsanlegg.

Kravene i punkt 10.3 om krav til dokumentasjon av innhold i bioresten er etter Miljødirektoratets vurdering nødvendige for å sikre at bioresten kan nyttiggjøres, og for at virksomheten skal kunne ivareta kravet i forurensningsforskriften § 36A-12 om å opplyse mottakeren om innhold i bioresten.

Når det gjelder kravene i punkt 10.4 om bruk av biorest vurderer Miljødirektoratet at det er behov for noen justeringer i kravstillingen. Krav til kvalitet, innhold i og bruk av biorest som gjødsel er regulert i gjødselvereforskriften og forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv., og Miljødirektoratet vurderer at det ikke er nødvendig å regulere dette ytterligere gjennom tillatelsen til Renevo. Videre mener vi at det ikke skal stilles krav til bruken av bioresten hos det enkelte foretak/den enkelte bruker gjennom tillatelsen til virksomheten. Dette er utenfor virksomhetens kontroll og ikke noe Statsforvalteren kan følge opp etter tillatelsen.

Miljødirektoratet endrer derfor teksten i punkt 10.4 med følgende vilkår:

"Bioresten skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32, avfallsforskriften kapittel 10a og øvrig regelverk. I tråd med avfallsforskriften § 10a-13 skal behandlingsanlegg for avfall

som tar imot utsortert matavfall og park- og hageavfall sørge for materialgjenvinning av dette avfallet. For at biogassproduksjon skal kunne regnes som materialgjenvinning må bioresten nyttiggjøres. Det er ikke tillatt å bruke biorest fra slikt avfall til energigjenvinning eller utfylling, med mindre unntaksmuligheten i avfallsforskriften § 10a-13 andre ledd er oppfylt.

Hvis biorest skal brukes som gjødsel, kan den driftsansvarlige kun levere ut biorest til foretak som har behov for gjødsling og der bruk av biorest erstatter annen gjødsel som ellers ville ha blitt brukt på arealet."

Miljødirektoratet vurderer at kravene i punkt 10.5 om dokumentasjon av biorest er nødvendig for at Statsforvalteren skal kunne kontrollere at bioresten blir håndtert i tråd med kravet til håndtering av næringsavfall i forurensningsloven § 32 og kravene i avfallsforskriften kapittel 10a. Disse kravene er imidlertid også tatt inn i forurensningsforskriften § 36A-12 etter at tillatelsen ble gitt, og punkt 10.5 kan derfor tas ut av tillatelsen.

### **End-of-waste-vurdering av biorest**

Renevo anfører at bioresten fra anlegget oppfyller vilkårene for avfallsfasens opphør. Hvorvidt bioresten har opphørt å være avfall eller ikke, er etter vår vurdering ikke avgjørende for klagesaken. Vi vil forklare dette nærmere, før vi avslutningsvis gir noen betraktninger til vurderingen av avfallsfasens opphør for biorest.

Forurensningsloven § 27 definerer avfall som "løsøregjenstander eller stoffer som noen har kassert, har til hensikt å kassere eller er forpliktet til å kassere."

Biogassanlegg som mottar og behandler matavfall er avfallsbehandlingsanlegg. Et biogassanlegg behandler matavfallet slik at det produseres biogass. De gjenværende faste stoffene og væskene fra produksjonen kalles biorest. Rester fra en avfallsbehandlingsprosess er etter vår vurdering i utgangspunktet avfall. Biogassanlegg er en virksomhet og bioresten er derfor næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a.

Vilkårene som stilles til bruk av biorest, samt krav til dokumentasjon på dette, retter seg mot bioresten mens den er avfall. Kravene skal sikre at bioresten håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32 og avfallsforskriften kapittel 10a. I tillegg stilles det nærmere krav ved bruk til ulike formål for å sikre at bruken utgjør gjenvinning. I henhold til § 32 skal næringsavfall bringes til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgå gjenvinning, slik at det *enten* opphører å være avfall *eller* på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. I tillegg gjelder kravene i avfallsforskriften kapittel 10a for behandlingsanlegg som tar imot utsortert matavfall fra husholdninger eller lignende avfall fra næring. Anlegget skal sørge for at dette avfallet blir materialgjenvunnet, og det gjelder i den forbindelse noen begrensninger for bruken av bioresten som vi har presisert i tillatelsen.

Vi er enige i at bioresten opphører å være avfall hvis vilkårene i forurensningsloven § 27 tredje ledd er oppfylt. Vi vil imidlertid påpeke at disse vilkårene er strengere enn kravene til håndtering av biorest som næringsavfall i forurensningsloven § 32 og kravene i avfallsforskriften kapittel 10a. Vi vil likevel knytte noen generelle bemerkninger til avfallsfasens opphør for biorest.



Biorest fra avfallsbehandling kan opphøre å være avfall hvis vilkårene for avfallsfasens opphør er oppfylt. Disse vilkårene følger av forurensningsloven § 27 tredje ledd som lyder:

*"Løsøregjenstander og stoffer som har blitt avfall, skal regnes for å ha opphørt å være avfall når de*

- 1. har gjennomgått gjenvinning*
- 2. skal brukes til bestemte formål*
- 3. kan omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel*
- 4. innfrir de tekniske kravene som følger av de aktuelle bruksområdene og eventuelle produktkrav og -standarder, og*
- 5. ikke medfører nevneverdig høyere risiko for helseskade eller miljøforstyrrelse enn tilsvarende gjenstander og stoffer som ellers kunne blitt brukt."*

Hvorvidt biorest har opphørt å være avfall må vurderes konkret. Miljødirektoratet erfarer på generelt grunnlag at vilkår nummer 2 og 3 sjeldent er oppfylt for biorest. Som nevnt er det begrenset behov og etterspørsel etter biorest. Vi viser også til at bioresten etter vilkår nummer 1 må ha gjennomgått gjenvinning slik at den kan brukes direkte som et produkt eller råvare. Det må også sørges for nødvendige tester for å sikre at kravene i nummer 4 og 5 er oppfylt.

På grunn av generell lav etterspørsel etter biorest, mener vi at det må stilles strenge krav for å sannsynliggjøre at vilkår nummer 2 og 3 er oppfylt. Eksempelvis gjennom bindende avtaler om levering av nærmere angitte mengder til aktører som skal nyttiggjøre bioresten.

### **Krav om utredning av reduksjon av innhold av fosfor i våt biorest og krav om å utvikle fast biorest til et gjødselprodukt**

Renevo har klaget på Statsforvalterens krav om at Renevo skal utrede muligheten for å redusere fosforinnholdet i våt biorest (punkt 14.3), med bakgrunn i et overforbruk av fosfor i Vestland. Statsforvalteren har også stilt krav om utredning for å utvikle fast biorest til gjødselprodukt (punkt 14.2), men Renevo har ikke klaget på dette punktet i tillatelsen.

Forurensningsmyndigheten skal i tillatelsen sette vilkår for å motvirke at forurensning fra virksomheten fører til skader eller ulemper for miljøet. Miljødirektoratet vurderer at kravene i punkt 14.2 og 14.3 ikke er nødvendige eller rimelige. Videre utvikling av bioresten og reduksjon av fosfor fra den våte bioresten kan være nødvendig for å oppfylle kravene i tillatelsen, men dette mener vi at virksomheten selv må vurdere. Forurensningsmyndigheten har tradisjon for å sette grenser for utslipp, ikke vilkår om konkrete metoder og teknikker som virksomheter skal benytte for å overholde utslippsgrensene. Det er virksomheten selv som må sørge for å benytte teknikker som sørger for at de overholder utslippsgrensene. For bioresten betyr dette at virksomheten må sørge for at bioresten er av en slik kvalitet at den kan nyttiggjøres, for å tilfredsstille kravene i forurensningsloven § 32 og avfallsforskriften kapittel 10a og annet regelverk.

Miljødirektoratet sletter punkt 14.2 og 14.3 fra tillatelsen.

### **Krav om utredning av mottakskriterier på avfallet som anlegget kan ta imot**

Renevo har ikke klaget på punkt 14.4 i tillatelsen, om utredning av mottakskriterier for avfallet som anlegget kan ta imot. Miljødirektoratet har likevel vurdert punktet. Vi mener at det ikke er nødvendig å stille et utredningsvilkår i tillatelsen knyttet til mottakskriterier, fordi virksomheten uansett er forpliktet til å sørge for at bioresten er av en kvalitet som muliggjør materialgjenvinning, jf. avfallsforskriften § 10a-13. Dette gjelder alle biogassanlegg som behandler matavfall som er omfattet av avfallsforskriftens kapittel 10a. Vi mener i utgangspunktet at det bør være opp til virksomheten å vurdere hvordan de kan oppnå dette. Vi viser ellers til nylig oppstartet arbeid med å utvikle en Norsk standard for mottak av avfall til biogassanlegg, som viser at denne tematikken er aktuell for hele bransjen, og ikke gjelder kun for Renevo sitt anlegg.

Miljødirektoratet mener videre at det ikke er hensiktsmessig at tillatelsen inneholder krav om at avfallsanlegget skal utrede og fastsette analysehyppighet og metode som avfallsprodusenter skal forholde seg til. Dette er utenfor virksomhetens kontroll og ikke noe Statsforvalteren kan følge opp gjennom tillatelsen.

Med bakgrunn i overnevnte vurdering sletter Miljødirektoratet punkt 14.4 i tillatelsen.

### **Gebyr**

Statsforvalteren har benyttet gebyrsats 3, som tilsvarer fem ukesverk. Dette er vanlig tidsbruk for behandling av søknad om tillatelse med ordinær høring og i tråd med Miljødirektoratets gebyrveileder. Miljødirektoratet anser saksbehandlingsgebyrets størrelse som rimelig. Klagen tas ikke til følge.

### **Vilkår om tett dekke på hele anlegget**

I tillatelsens punkt 9.4 bokstav c, stilles det krav om at hele anlegget skal ha tett dekke. Videre følger det av vilkåret at "Utendørs kan imidlertid fast dekke brukes der risikovurderingen til virksomheten viser at fast dekke gir like lav miljørisiko som tett dekke." Vilkåret er ikke påklaget, men Miljødirektoratet mener likevel at det er nødvendig å endre på dette vilkåret av hensyn til forholdsmessighet og likebehandling. Fordi tillatelsen allerede inneholder krav om at mottak av avfall skal skje innendørs og uten spill på vei inn, og at avfall og biorest skal lagres og håndteres innendørs, kan vi ikke se at det er nødvendig å stille krav om tett dekke for uteområdene på anlegget. Vi endrer derfor punkt 9.4 i tillatelsen.

### **Avsluttende kommentar**

Parallelt med at Statsforvalteren i Vestland behandlet søknaden fra Renevo, gjennomførte Miljødirektoratet et prosjekt for å sørge for mer likebehandling av avfallsanlegg på tvers av statsforvalterembetene. Utviklingen av en ny mal for avfallsanlegg var sentral i dette prosjektet, og malen vil ligge til grunn for alle nye tillatelser som gis til avfallsanlegg fremover. Malen inkluderer blant annet punkter om mottakskontroll og andre punkter som er relevante for biogassanlegg. Miljødirektoratet gjør i dette vedtaket flere endringer i tillatelsen som er i tråd med den nye malen.

Det overnevnte arbeidet skal bidra til at avfallsanlegg får likere rammer fremover. Statsforvalteren skal imidlertid også ta hensyn til lokale forhold når de vurderer om tillatelse skal

gis, og hvilke vilkår som er nødvendige for å forhindre forurensning. Kravstillingen kan derfor variere noe fra anlegg til anlegg. I en overgangsperiode vil eldre tillatelser, og tillatelser som ble gitt før malen ble gjort tilgjengelig, kunne fremstå som lempeligere enn nyere tillatelser. Nye krav i forskriftene som nevnt over gjelder uavhengig av om tillatelsene er oppdatert.

Miljødirektoratet ønsker også å vise til kravet om materialgjenvinning av utsortert matavfall i avfallsforskriften kapittel 10a, som trådte i kraft i 2023. Dette er et relativt nytt krav, men gjelder alle biogassanlegg som behandler denne avfallstypen, uavhengig av om tillatelsen nevner kravet eksplisitt. Det samme gjelder for forurensningsforskriften kapittel 36a, som trådte i kraft 1. januar 2025, og gjelder alle anlegg som er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED).

Hilsen  
[Miljødirektoratet](#)

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent*

Anne-Marie Vikla  
Avdelingsdirektør

Elisavet Veliou  
seksjonssjef

Kopi til:  
STATSFORVALTAREN I VESTLAND                      Njøsavegen 2                      6863                      LEIKANGER

Vedlegg

- 1      Mal for tillatelse til avfallsanlegg etter forurensningsloven